



## Zemřel novinář, disident a obhájce lidských práv Petr Uhl

Ve středu 1. prosince 2021 ve věku 80 let zemřel novinář, disident a obhájce lidských práv Petr Uhl. Potvrdila to jeho manželka, někdejší ombudsmanka Anna Šabatová. Během vlády komunistického režimu byl dvakrát uvězněn, v roce 1971 za podvracení republiky a v roce 1979 za činnost ve Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Byl spoluautorem Charty 77 a jedním z jejích prvních signatářů. Po sametové revoluci se zapojil do činnosti Občanského fóra a počátkem 90. let vykonával funkci generálního ředitele ČTK. Ve své politické a novinářské činnosti se věnoval zejména prosazování lidských práv a ochraně práv menšin. Za své působení získal mnoho ocenění, mezi nimi například Medaili za zásluhy I. stupně, kterou mu udělil v roce 1998 Václav Havel, nebo v roce 2018 při předávání novinářských cen Karla Havlíčka Borovského Cenu Opus Vitae za celoživotní prosazování spravedlnosti, lidských práv a za osobní statečnost.

KATEŘINA EBRLOVÁ



Petr Uhl, bývalý personální ředitel ČTK

Foto: archiv

## Evropou obchází strašidlo viru omicron

Tandem Slovensko – Česko opět dominuje covidovým statistikám. U Slovenska jsou důvody jasné. Čtyřicetiprocentní zaočkovanost je ostuda, není se ale čemu divit. Důvěra ve stát je mizivá, vláda chaotická a opozice antivaxerská. U Česka je to složitější. Ze vláda zapala, vidí každý, není to ale jediný důvod.

Evropa se nachází na začátku další vlny. Zatímco v Česku se ruší adventní trhy, Slovensko je na hranici humanitární krize. Před týdnem vyhlásila vláda další lockdown, přichází ale pozdě a s velkým množstvím výjimek. Situaci nepomáhá, že důvěra lidí v opatření je absolutně nulová a policisté nemají šanci dodržování pravidel ohlídat. V současnosti je hospitalizovaných asi tři tisíce čtyři sta lidí a počet nadále stoupá. Pro porovnání, v nejhorší chvíli minulé vlny to bylo kolem

čtyř tisíc. V té době byly plné jak nemocnice, tak všechny armády narychlo postavené polní nemocnice. Od minulého roku ze slovenského zdravotnictví navíc odešlo zhruba patnáct set lékařů a sestřiček. Nelze se jim divit. Slovenské zdravotnictví je v katastrofálním stavu. Jestli jste nespokojeni se stavem českých nemocnic, jedte se podívat na Slovensko. Lékaři, kteří mají už tak nízké platy jsou dlouhodobě přetěžováni a covid je pro ně jen další ranou. Nemůžeme se pak divit, že utíkají do Rakouska a Česka, kde částečně vyvažují odchod lidí do Německa.

U nás situace také není dobrá. Přestože je naočkovaných šedesát procent, což je oproti Slovensku citelný rozdíl, případy přibývají po dvaceti tisících denně. Šest a půl tisíce hospitalizovaných také není málo. Zatímco v Rakousku při polovičních číslech vyhla-

šují lockdown, v Česku si vystačíme se zákazem adventních trhů. Nesystémovost opatření je zřejmá, obzvlášť při pohledu na trhovce sklízějící své adventní stánky stojící vedle normálně fungujících farmářských trhů. To, že opatření nejsou dostatečná je asi také každému jasné. Je otázkou, jak moc by se vláda chovala jinak, kdyby nebyla na odchodu, nová vláda ale také nebudí velké nadšení. Budoucímu ministru Váčkovi je možné k dobru přičíst aspoň to, že se chystá ukončit podivný stav, kdy se nám nějakým zvláštním způsobem stala ze slov naočkovaný a bezinfekční synonyma. Věty ve stylu „očkování výrazně zabraňuje šíření“ neustále opakované ministrem Vojtěchem jsou sice pravdivé, jedná se ale o snížení na dvacet pět až šedesát procent. A rozhodně to neospravedlňuje fakt, že očkovaní nechodí po kontaktu s nakaženým do

karantény a nemusí se ani testovat, pokud s nakaženým nesdílí domácnost.

### Noví hráči v poli

Do hry vstupují nové okolnosti. Na jedné straně stojí posilující, třetí dávka vakcín, která se může podle expertů projevit velmi rychle a zasáhnout tak ještě do vývoje současné vlny. Situaci však komplikuje nová varianta viru omicron, o které zatím víme pouze to, že má velké množství mutací a s největší pravděpodobností se šíří rychleji než delta, aktuálně dominantní varianta. Právě z toho, jak se nová varianta projeví, vyjde, jak špatná situace bude. Je těžké v současné době dělat predikce, ale jistě je, že naši zdravotníci si ještě dlouho neodpočinou. Nezbyvá nám, než se chovat zodpovědně a nepřidělavat jim zbytečně práci.

TOMÁŠ MORVAY

### Krátké zprávy

#### Exkancléř Kurz končí v politice

Bývalý rakouský kancléř Sebastian Kurz oznámil, že odstoupí z čela tamní vládní strany ÖVP a zcela se stáhne z politiky. Svě rozhodnutí odůvodnil nedávným narozením syna, kterému se chce plně věnovat. Jeho nástupcem se má stát rakouský ministr vnitra Karl Nehammer.

#### Advokát soudu EU doporučil zamítnout žalobu Polska a Maďarska

Generální advokát Soudního dvora Evropské unie Manuel Sánchez-Bordona doporučil zamítnout žalobu Polska a Maďarska proti spojení právního státu a peněz. V souladu s právem EU je podle advokáta odebrat unijní

dotace zemím, které například omezují nezávislost justice. Varšava a Budapešť tvrdí opak. Doporučení advokáta není pro soudce závazné, ale většinou k němu přihlížejí. Konečný verdikt lze očekávat během několika měsíců.

#### V Krkonoších platí první stupeň lavinového nebezpečí

Horská služba v Krkonoších vyhlásila poprvé v letošní zimní sezóně první stupeň lavinového nebezpečí. Za posledních 48 hodin zde napadlo 35 centimetrů sněhu. V lavinových zlábech a na závětrných svazích ho může být více, nebezpečná místa se však vyskytují ojediněle. Nejnižší stupeň byl vyhlášen s platností od 1. prosince.

#### Sněmovna schválila krizové ošetřovné

Na základě další covidové krize dolní komora parlamentu schválila obnovu krizového ošetřovného. Pro návrh bylo 176 ze 178 přítomných poslanců. Sněmovna rozšířila okruh osob, které budou mít na podporu nárok a zvýšila dávku z 60 na 80 procent redukovaného základu výdělku. Schválila i příspěvek pro osoby v karanténě nebo izolaci kvůli covidu-19 i kompenzační bonus pro podnikatele, zároveň umožnila souběh s dalšími podporami.

#### MŠMT chce prodloužit čas na testy u maturit

Ministerstvo školství zveřejnilo návrh na změnu vyhlášky o podobě maturit-

ních zkoušek. Na základě pozitivní zkušenosti z minulého školního roku chce MŠMT prodloužit čas na vypracování státních maturitních didaktických testů. Jedná se o 10 minut navíc pro český a cizí jazyk a 15 minut pro matematiku. Novela by měla platit od 1. ledna 2022.

#### Zemřel cestovatel Miroslav Zikmund

Ve středu 1. prosince večer zemřel legendární český cestovatel, spisovatel, a filmář Miroslav Zikmund. Bylo mu 102 let. Úmrtí médiím potvrdila zástupkyně Zikmundovy rodiny a informovalo o něm i Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, v jehož sídle bude umístěna kondolenční kniha.

## Editorial

### Chcete na žurnalistiku? Poradíme vám

Milí čtenáři, přeju vám příjemné čtení naší/našeho Fleše. Po roce přichází období SCIO testů a přijímacích zkoušek, tak bych chtěla trochu zavzpomínat.

Posledních pár měsíců si zvykám na nový život. Udělala jsem řidičák, odmaturovala, dostala se na vysokou školu a přestěhovala se do Prahy. Jsou to vlastně takové cíle, které má v závěrečném ročníku střední školy asi většina. A i když se nad tím často mávne rukou, protože si tím prošli všichni, chtěla bych svému ročníku připomenout – máte být na co pyšní. A teď tím nemyslím jen velké úspěchy, ale i to že jste si třeba poprvé sami vyprali, chodíte do školy, i když docházka není povinná, nevaříte si jen čínské polévky nebo jste zvládli poskládat stůl z Ikea a zbylo vám jen několik šroubků.

Pro ty, co je přijímací zkoušky teprve čekají, mám pár doporučení:

Pokud se na Fakultě sociálních věd UK chcete dostat na žurnalistiku, musíte splnit kromě testů i pohovor. Vezměte si s sebou hodně jídla i pití, čekání na váš termín se může protáhnout až na čtyři hodiny. Když se učíte jména politiků, tak jenom příjmení nestačí. Opisy jako pan Kulhánek vám nepomůžou, dostanete totiž rychlou odpověď: „On má snad i jméno, ne?“. Všechny materiály si raději vytiskněte, i když vám říkají, že to stačí ukázat na notebooku, nestačí. U knížek se naučte i základní informace o životě autora. Když budete mluvit o zkušenostech, začněte tím nejzajímavějším. Pokud nezačnete hned, nemusíte dostat prostor pro další vyprávění. No a na závěr, pokud půjdete po pohovoru plakat na Strážnický ostrov, tak vám díky té kráse kolem nebude tak hrozně. Každopádně to za to stojí.

Právě sedím v redakci Fleše. Kristína Kuzmíková, od které si v tomto čísle můžete přečíst článek o násilí na ženách, nám všem uvařila kafe. Paní docentka Barbora Osvaldová spolu s dcerou Terezou Boehmovou si pročítají naše články a komentují je jízlivými ale vtipnými poznámkami. Pan magistr Slanec skvěle láme. Karolína Chlumecká, naše nejškikovnější editorka, tradičně opravuje dlouhé věty v komentáři Adama Hemelíka.

U toho stiháme diskutovat o vegetariánství a šatech Harryho Stylese, a i když se naše názory neshodují, tak je tady neuvěřitelně příjemná rodinná atmosféra. Tu podporuje i cukroví, které nám vyučující donesly. Myslím, že jako studenti žurnalistiky, si nedokážeme představit příjemně strávené čtvrté dopoledne než tvorbou Fleše.

MARKÉTA PRAUKOVÁ

# Američtí demokraté se už asi opravdu zbláznili

Nedávno byl po více než roce konečně dořešen případ tehdy 17letého střelce Kyla Rittenhouse, který zabil dva lidi a jednoho člověka vážně zranil během násilných nepokojů v americkém městě Kenosha ve státě Wisconsin. Protesty vyvolal případ postřelení černocha Jacoba Blaka policistou poté, co Blake znásilnil svou expřítelkyni a následně se ozbrojený nožem snažil odjet jejím autem. Soud uznal, že Rittenhouse, který při demonstraci poskytoval raněným lékařskou pomoc, všechny své činy provedl v sebeobraně a zprostil ho viny. Jak už to tak často ale v Americe bývá, v podstatě hned po vynesení rozsudku se začalo objevovat mnoho nespokojených hlasů a vznikla další mediální válka. A jak je již v poslední době zvykem: opět vyvolaná demokracie.

Můžeme spekulovat o možná zvláštně nastavených zákonech o držení zbraní ve Wisconsinu, kde pistoli nemůžete legálně do 18 let koupit ani používat, zatímco poloautomatickou pušku také sice nemůžete koupit, ale používat ano. I když pravdou je, že s pistolí se daleko lépe manipuluje a může tak i v ne příliš zkušených rukách způsobit větší škody i mimo sebeobranu. A rozhodně uznávám, že palné zbraně by za jakýchkoliv okolností ideálně měly být drženy kompetentními osobami, aby například nedocházelo k poměrně častým střelbám na školách. Nicméně mnohdy platí, že nejlepší sebeobrana je útok a útek není vždy tím dobrým řešením. Takže úplně zakazovat legální držení zbraní na veřejnosti je nesmysl, který navíc může v konečném důsledku nejenže nesnižovat kriminalitu a neza-



Osvobozený vrah Kyle Rittenhouse.

Foto: Sean Krajacic

chraňovat životy, ale ještě navíc podpořit růst černého trhu se zbraněmi. Nemám pocit, že by tento případ mohl nastavit nebezpečný precedens, kdy by se začali všichni blázní, kteří by postříleli pár lidí, odvolávat na sebeobranu. Sice nejsem příznivcem amerického soudního systému, pokud ale americké soudy nebudou k podobným sporům přistupovat diletantsky, je malá pravděpodobnost, že by se takové věci mohly dít.

Výkřiky některých jedinců o tom, že Rittenhouseova střelba byla rasově podmíněným a extremistickým útokem, jsou pak vyložené absurdní. Zaprvé neví, jestli násilná demonstrace jako re-

akce na postřelení člověka není také náhodou známou extremistickou a radikální. Zadruhé nemám pocit, že by lékařská pomoc lidem spojená s ostražitostí a nutnou sebeobranou měla něco společného s jakoukoliv ideologií.

Ačkoli smýšlím spíše pravicově, nejsem žádný zarytý podporovatel republikánů. Také si myslím, že někdy chování jejich a je podporujících médií nemá moc společného se zdravým rozumem. Jen mám pocit, že v tradičním souboji dvou největších amerických stran o to, kdo je větší banda šašků, poslední dobou vítězí ti druzí.

ADAM HEMELÍK

## Oční stíny ženám sluší víc než monokly

Konference Společně proti násilí na ženách, která se konala ve čtvrtek 25. listopadu, pod záštitou České ženské lobby a Otevřené společnosti se v rámci mezinárodního dne proti násilí na ženách uskutečnila online. Kromě těchto dvou organizací byli na konferenci hosty i aktivisté z mnohých jiných organizací, které se problematice věnují jako například Amnesty International, Konsent či Acorus.

### Počet obětí násilí je vyšší, než si mnozí myslí

Během pandemie se výrazně zvýšila míra domácího násilí nejen v České republice, ale také v zahraničí. O tom svědčí mimo jiné i rostoucí potřeba služeb pro oběti domácího násilí. Mnoho center, která poskytují pomoc a útočiště pro týrané ženy během pandemie dosáhlo maximální kapacity, a linky pomoci také zažívaly rapidní nárůst volajících.

Problém násilí na ženách v České republice je opravdu enormní. Už v době před pandemií, v roce 2016, v Česku vyhledalo lékařskou pomoc kvůli následkům domácího násilí 168 000 žen. Celosvětově data ukazují, že globální počty nahlášených znásilnění zaznamenávají asi jen kolem 10 % skutečných případů. Se sexuálním obtěžováním či násilím se za svůj život setká průměrně každá třetí žena.

Rozsáhlou téměř dvouhodinovou

konferenci zahájila Marta Smolíková, předsdkyně České ženské lobby. Tato síť 36 proženských organizací se snaží prosazovat rovnost žen a mužů, ovlivňovat zákony a přispívat k systémovým změnám tak, aby se ženám žilo lépe. Jednou z nejdůležitějších oblastí zájmu organizace v posledních měsících je snaha o ratifikaci Istanbulské úmluvy. Zejména proto, že Česká republika je jednou z mála zemí Evropské unie, které ji stále neratifikovaly. Podle Marty Becerra, vedoucí sekce rodové rovnosti v radě Evropy, je dokument nástrojem, který umožňuje legislativně lépe uchopit tematiku násilí na ženách a domácího násilí. Je také jakýmsi kompasem, podle něhož mnohé země úspěšně upravují zákony, tak, aby detailněji pokrývaly tento problém.

### Mylné argumenty a fámy

Marta Becerra se v projevu podrobně věnovala tomu, čeho se Istanbulská úmluva snaží dosáhnout. Jedním z cílů je upozornit na téma genderových rolí a na to, že zažitá role, které dala společnost ženám a mužům výrazně přispívají právě k problémům jako je například násilí či znásilnění. Becerra se snažila vyvrátit také mylné protiarumenty a fámy, které se šíří v souvislosti s úmluvou. Upozornila například, že v dokumentu se nikde nezmiňuje propagace manželství stejného pohlaví, jak si mnoho lidí představuje.

### Snaha nalézt řešení ze strany politiků selhává

Jedním z základních problémů v Česku je nejen podle další účastnice konference Zdeny Prokopové z organizace Rosa také to, že politické strany a politici se tématice dostatečně nevěnují. Řešení systematického problému by mělo podle diskutujících aktivistů přijít v první řadě „shora“. Na druhou stranu mnohé – například i kosmetické firmy – se této oblasti začínají aktivně věnovat a tím ji dostávají do povědomí veřejnosti. To však bohužel nestačí.

### Řešení je na politicích

Jedním z řešení by také byla úprava legislativy a přísnější posuzování případů u soudu. Fakta a data dokazují, že nahlášené případy, kterých je již tak žalostně málo v porovnání s tím, co se skutečně děje, u soudu mnohokrát skončí nedostatečným trestem pro násilníka, nebo dokonce bez trestu. Přesně to by zviditelnila nejen ratifikace Istanbulské úmluvy, ale také větší zájem ze strany politiků.

Z konference vyplynulo, že i když společenský zájem o problém v porovnání s minulými lety stoupá a problém násilí na ženách se řeší mnohem častěji než předtím, stále nemáme být na co hrdí a řešení je v nedohlednu. Nicméně alespoň zájem o téma roste.

KRISTINA KUZMÍKOVÁ

## Vegetariánstvím k lepším a ještě lepším zítřkům

Že je masný průmysl problematický, slyšíme ze všech stran. Nikdo nechce, aby hospodářská zvířata žila v tak špatných podmínkách nebo aby nám na polích místo našich plodin rostla sója. Maso ale většina společnosti očekává na stole každý den, téměř ke každému jídlu.

To nás stává před problémem řešitelným jen další a další živočišnou produkcí. Většina lidí problém ignoruje nebo si ho nepřipouští. Právě takový nezájem ale systém ještě více podporuje. Debata o udržitelnějším způsobu stravování zatím neprobíhá. Tradiční kuchyně jakoby na doby, kdy bylo maso jen jednou týdně, zapomněla.

Jsem vegetariánka. Maso mi chutná, ale nejím ho z přesvědčení stejně jako mnoho mladých lidí, kterým záleží na zvířatech a životním prostředí. Není to póza ani trend, kterého jsem se chytla. Nejíst maso je racionální rozhodnutí, ke kterému jsem dospěla, když jsem se začala zajímat o problematiku dopadů produkce masa na životního prostředí. Většina společnosti se na vegetariány dívá skrz prsty, kteří málokdy naleznou

pochopení. Pokusy o řešení, stejně jako u jiných podobných sociálních témat končí v začarovaném kruhu. Lidé chtějí jíst maso a proto ho kupují, jeho cena je nízká, protože je o něj takový zájem, a zájem o něj je proto, že je levnější než zelenina. Jak z tohoto kruhu ale ven?

Na počátku by měla přijít systémová změna, která by lidi donutila přemýšlet o masu jinak. Menzy se postupně obrací k udržitelnějším variantám stravování, ale ty české k ní mají narozdíl od těch německých ještě daleko. Menzy UK nabízí každý den jen jedinou bezmasou možnost, té také často bývá méně porcí k dispozici než jiných variant. Studentům tedy nezbyvá než si maso vzít a v začarovaném kruhu pokračovat.

Masná produkce vytváří téměř stejné množství skleníkových plynů jako veškerá doprava, což je zhruba 18% celkového podílu. Pokud vám tedy záleží na životním prostředí, vzdát se masa je to nejjednodušší, co můžete udělat. Stejně důležité je ale nutit instituce, aby udělaly to samé.

JANA STAŇKOVÁ

## Život na ulici, pro někoho noční můra, pro jiné realita

S nadcházející zimou se opět téma bezdomovectví stává aktuálním. Dle dat ministerstva sociálních věcí se tento problém týká dvaceti čtyř tisíc osob. Zhruba tolik žije v České republice lidí bez domova. Z toho téměř polovina žije přímo na ulici a osm z deseti osob bez přístřeší jsou muži. Praha s Moravskoslezským krajem smutně vede, v těchto oblastech se totiž nachází přes tři tisíce ohrožených lidí. Naopak nejlepší situace je v Jihočeském (600 osob) a Libereckém kraji (700 bezdomovců).

Situaci v Česku komplikuje fakt, že ceny bytů stoupají, úrokové sazby hypoték se blíží čtyřem procentům a bydlení se tak stává stále méně dostupným. Vyplyvá to i z dat Evropského parlamentu za rok 2020. Ceny nemovitostí členských zemí EU loni vzrostly o více než pět procent oproti 2019. Problém zasahuje především nájemníky či vlastníky s nízkým příjmem. Domácnosti ohrožené chudobou vynaloží přes čtyřicet procent financí pouze na bydlení, přičemž u běžné populace Evropské unie tento výdaj činí kolem deseti procent. Počet lidí na ulici navíc vzrostl celoevropsky za posledních deset let o sedmdesát procent. Každou noc je venku bez přístřeší 700 000 lidí v celé Unii. Pandemie pro ně znamená další riziko, většinou totiž nemají přístup ani k hygieně nebo k lékařské péči.

V České republice se problém bezdomovectví mimo jiné snaží řešit Plat-

forma pro sociální bydlení, která pomáhá samosprávám a neziskovým organizacím v regionech. Prosazuje metodu Housing First, neboli poskytnutí trvalejšího domova místo přechodných nocleháren a ubytoven. Podstatou je nabídnout lidem možnost standardního bydlení, socializaci, kontrolu nad životem a současně jim zajistit pomoc podle individualních potřeb. To by zároveň mohlo přispět ke snížení počtu případů odebrání dětí bezdomovců do ústavní péče, která je navíc nákladnější než sociální bydlení.

Na našem území působí i několik dalších programů. Například Armáda spásy organizuje projekt Nocleženko, díky kterému dostane osoba bez domova možnost přespat v noclehárně, osprchovat se, má nárok na zdravotní prohlídku a sociální poradenství. Organizace nezůstává jen u jednorázové pomoci, k jejím dlouhodobým cílům patří umožnit člověku úplnou soběstačnost.

Dále zde působí Nejdrív střecha, projekt Vojtěcha Sedláčka a Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. Program je určen těm, kteří se ocitli na ulici nebo je jejich přechodný pobyt v sociálním zařízení ohrožen. Zájemce má nárok na měsíc ubytování zdarma a pravidelné konzultace se sociálním pracovníkem. Pozadu nezůstává ani organizace Naděje, která v se lidem bez domova věnuje již 31 let a v loňském roce poskytla přes 149 000 noclehů.

ANDREA MATEJČÍKOVÁ

FLEŠ

editoři: Markéta Prauzková, Karolína Chlumecká, Adam Hemelík

korektoři: Klára Halašková, Jana Staňková, Kateřina Ebrlová, Vladimír Nezdařil

redakce: Laura Bilíková, Kateřina Ebrlová, Klára Halašková, Adam Hemelík, Karolína Chlumecká, Vojtěch Kadera, Lenka Kuřilová, Kristina Kuzmíková, Andrea Matějčiková, Tomáš Morvaj, Vladimír Nezdařil, Markéta Prauzková, Jana Staňková, Anna Suchánková, Eliška Volencová,

# Pražské divadelní scény ožily díky Noci Divadel

Zase jednou zavítat do hlediště, či přímo na prkna, co znamenají svět. Tak se rozhodly strávit víkend stovky příznivců divadla a kultury. Třetí listopadová sobota totiž již tradičně patřila velkému divadelnímu svátku. Dvacátého listopadu odpoledne se otevřely scény v celé České republice, aby přivítaly návštěvníky a představiteli se jim z nevědního úhlu. Akce se tento rok konala navzdory nepříznivé covidové situaci a dala divadelním souborům naději, že na ně diváci nezapomenou navzdory nutnosti covid certifikátu a nasazeného respirátoru po celou dobu programu. Noc divadel koordinuje Institut umění již od roku 2013, přičemž popularita akce ročník od ročníku narůstá, a to jak ze strany návštěvníků, tak divadel samotných.

Po páté odpoledne vstupují do dveří MeetFactory, jedinečného prostoru na pražském Smíchově. Prostředí průmyslové budovy, ve kterém je centrum současného umění vybudováno, udává jasný tón: tohle bude nevědní a neotřelý. Projekt vznikl, aby podpořil originální uměleckou tvorbu, nabídnul blízký kontakt s publikem a inicioval dialog mezi jednotlivými žánry umění.

Meetfactory funguje tedy nejen jako divadlo, ale i jako galerie a hudební sál. Kapacita není velká, divadlo působí komorním, intimním dojmem, což může diváka zvyklého na velké sály lehce zarazit. To potvrzuje i dramaturg a režisér MeetFactory Matěj Samec: „Naše inscenace jsou hodně intimní, máme poměrně specifické projekty. Někdy se to lidem nelíbí a zlobí se. I dnes jsem měl trému. Báľ jsem se, kdo přijde a jak bude reagovat. Tentokrát byli diváci ale hrozně fajn. Zdálo se mi, že opravdu soustředěně poslouchají, což mě potěšilo.“

Jedním z hlavních cílů Noci divadel je představit jednotlivé divadelní scény novému publiku, které by je jinak možná nemělo šanci objevit.

„Je to skvělá příležitost. Účastníme se opakovaně už od prvního ročníku.



Noc divadel, možnost podívat se zblízka tam, kam se běžný divák nedostane.

Foto: E. Volencová

Snažíme se oslovovat nové lidi. Zajímavé je, že to skutečně funguje. Dnes tu opravdu potkáte úplně jiné publikum, než na které jsme zvyklí,“ souhlasí Matěj Samec.

Jeho samotného přítom místní jedinečná atmosféra do MeetFactory přivedla.

„Lákala mě sem hlavně tradice tohoto prostoru, sám jsem sem během studií moc rád chodil na představení. Divadlo MeetFactory byla jedna z prvních úzce profilovaných scén v Praze zaměřených na náročného diváka a složitou dramaturgii. Líbí se mi, že se tu jednotlivé žánry spojují pod jednou střešou.“

Právě pod režisérskou taktovkou Matěje Samce vzniklo i představení Finnmark uváděné v rámci letošní Noci divadel. Sál se zaplnil celý, což se od

počátku pandemie nedá považovat za samozřejmost.

„Jsem nejšťastnější, když vidím, že je hlediště plné. Toho si v současné situaci vážím nejvíce,“ uvedla jedna z účinkujících hereček Zuzana Stavná.

Představení mělo úspěch, diváci vycházející ze sálu působí spokojeně. Většina z nich se zastavuje na baru, aby pak společně probrali čerstvé dojmy nad skleničkou vína. Mladý pár z Brna sem dorazil víceméně náhodou. Hledali program na sobotní večer a na internetu na ně vyskočila Noc divadel. Rozhodli se dát šanci právě MeetFactory, kterou do té doby neznali.

„Divadla nenavštěvujeme vyloženě pravidelně, za poslední rok se nám ale podařilo jít už třikrát,“ říkají Barbora a Tomáš.

## Po alternativnějším umění mířím za klasikou, rovnou do Národního divadla

Mekka české divadelní kultury připravuje každý rok pro tuto příležitost speciální program. Letos se veřejnost mohla zúčastnit jedinečných prohlídek, které účastníky zavedly od sklepa až na střechu historické budovy. O program je velký zájem, což je jasné už jen z toho, že já sama jsem se mezi řady návštěvníků téměř nevtěsala. Nakonec se mi podařilo „přifařit“ k jedné ze skupin.

Sympatický průvodce nás zprvu vede až do hlubin sklepa, k základním kamenům. Tam nás zcela nečekaně vítá sólistka Národní opery s krátkým vystoupením. Sklepní akustika dodává hlasu úplně nový rozměr, ze kterého běhá mráz po zádech.

Krátce na to se již usazujeme v orchestřišti přímo na scéně. Uvelebují se na místě violistky a pozorují umění hudebních mistrů z první řady. I zde na nás čekají sólisté, kteří nám předvádějí nejnámější pasáže Prodané nevěsty. Je vidět, že i oni se dobře baví, když jejich zvukové hlasy občas zakolísají pod návaly smíchu. Několik zájemců si dokonce vyzkouší řídit orchestr z pozice dirigenta. Pro nejmladší účastníky musí být k tomuto účelu přinesena židle, aby se za dirigentským pulpitkem neztratili.

Nemine nás ani baletní zastávka. Vidět, jak se napíná každý sval na vypracovaném těle sólistky baletního souboru Moniky Hejdukové se nepoštěstí každý den. Takto zblízka si člověk teprve uvědomí míru dřiny, kterou tanec na špičkové úrovni obnáší. Jak trefně poznamenal jeden z účastníků prohlídky, je snad snazší hrát hokey než dělat balet.

„Divadlo máme hodně rádi, sami jsme kdysi hráli v amatérském divadle. Prohlídka se nám moc líbila, viděli jsme Národní divadlo zase z trochu jiné stránky. Dříve jsme se účastnili Noci divadel v Liberci, v Praze jsme letos poprvé,“ zhodnotil program Mirek z Liberce, který sem přijel na víkend s manželkou.

Vysokoškolař Pavel je v Praze místní a akce se neúčastní poprvé: „Kvůli covidu teď bohužel do divadel moc chodit nešlo. Jinak ale vyrazím klidně i desetkrát za rok. Noc divadel jsem objevil na internetu. Pár let zpátky jsem se v rámci téhle akce podíval do Švandova divadla a do Rock opery, to se mi taky moc líbilo.“

Divadlo žije, ačkoliv mělo v posledních měsících namále. Stále tu je, aby nás alespoň na chvíli vytrhlo ze všední reality, předvedlo se nám v celé své kráse a snad nám přineslo nějaký ten bezstarostný smích i husí kůži. Všichni, které by lákalo nahlédnout nejen do hlediště, ale i za oponu a poznat se s tvůrci, budou mít příležitost zase za rok. Snad už i bez roušky vsudypřítomného covidového napětí.

ELIŠKA VOLENCOVÁ

## Pauza Lindy Bartošové

Minulý týden do redakce Fleše přišla na návštěvu absolventka naší fakulty a dnes úspěšná moderátorka hlavních večerních zpráv ČT1 Linda Bartošová. Místnost 108 se rychle naplnila a trochu náhodou se na semináři sešel průřez více generací od paní docentky až po nás studenty. Každý má jiný pohled na svět a i díky tomu jsme se dostali k tématům jako jsou duševní zdraví nebo osobní rozvoj ale i kariéra a dnešní přehnaný tlak na výkonnost.

Linda nám vyprávěla příběh své kariéry. Nevynechala vzpomínky na nedávné studium žurnalistiky, ani radu pro nás, studenty. Začala v České televizi již ve druhém ročníku studia a postupovala rychle nahoru. Dostala se do redakce zpravodajství a přes několik dalších pozic až k postu moderátorky Událostí. Přála si dostat se do žebříčku „30 pod 30“ časopisu Forbes, což se jí opravdu podařilo. Ale co dál a co z toho? Zpětně by nám poradila na kariéru tolik nespěchat. Máme si nechat větší prostor na studentský život, čtení a sebevzdělávání se.

Kariérní úspěch zkrátka není všechno a nejen kvůli přepracovanosti

se teď Linda rozhodla dát si od práce v ČT pauzu. To překvapilo mnohé její kolegy, kteří jsou zvyklí pracovat do absolutního vyčerpání a mají pocit, že to tak má být a toto povolání to vyžaduje. Linda v cestě k sebeznění dál pokračovat nechce. Co bude dělat dál? Neví, čemu přesně se v budoucnu plánuje věnovat, ale vnímá potřebu se momentálně zaměřit na témata, které vnímá jako důležitá. Například na feminismus a ženskou žurnalistiku.

Ve své brzy vycházející knížce popisuje situaci svých kolegů novinářek v dnešní době. Vyprávěla nám konkrétně o obtěžování na sociálních sítích, které mívá často sexuální podtext nebo o nevládním chování některých jejích mužských kolegů.

Z pohledu studentky prvního ročníku žurnalistiky, která doteď obdivovala hlavně její práci, musím přiznat, že rozhodnutí dát si pauzu od rozjeté kariéry mě inspiruje možná ještě víc. Pro naši generaci je asi důležité si uvědomit to, že rychlý pracovní postup a výkon na doraz není nutně nejlepší volba. Mnohdy se podepíše na zdraví a energii, které každý člověk potřebuje. A u novinářky to platí dvojnásob.

KLÁRA HALAŠKOVÁ

## Zažít dozvuky Varů v oblíbeném kině

Po zkušenosti s pandemickým rokem plným omezení se Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary rozhodl hledat alternativní možnosti distribuce a uvádění filmů. Vznikl nový formát filmové prohlídky Tady Vary, který přináší exkluzivní festivalové tituly do velkého počtu kin po celé České republice. Jedinečnost prohlídky spočívá v tom, že představené filmy jsou uvedeny do všech kin ve stejnou dobu a pouze jednou.

Přestože se letos filmový festival v Karlových Varech normálně uskutčil, organizátoři se rozhodli v tradici přehlídky festivalových snímků pokračovat. Během tří dnů, od 30. 11. do 2. 12., představili právě 6 filmových titulů, které uvedli ve 37 kinech. Díky tomu mohli milovníci kinematografie zažít kousek Varů i v oblíbeném kině, například v prostředí komorního pražského kina Bio Oko v Holešovicích.

Promítané snímky spojovala znepokojivá dramatická a sebevědomý umělecký projev. Šokovalo zejména provokativní erotické drama Benedetta od režiséra Paula Verhoevena, které tematizuje zakázanou vášň, intriky

a moc manipulace v prostředí toskánského kláštera. Snímek Nejhorší člověk na světě je upřímným povídáním o komplikovaných lidských vztazích s fantastickým výkonem Renate Reinse, která si z Cannes odnesla cenu za Nejlepší herečku. Filmová přehlídka přinesla i pokračování portrétního kriminálního René - Vězeň svobody od dokumentaristky Heleny Třeštíkové, in-

timní rozhovory o přirozené potřebě blízkosti ve finské romantické komedii s názvem Kupě č. 6 či vzpomínku na legendárního herce Jeana-Paula Belmonda v komedii Muž z Acapulca. Promítání doprovázel komentář uměleckého ředitele festivalu Karla Ocha, vybrané filmy doplnily diskuze s tvůrci snímků.

LAURA BILÍKOVÁ



Uvedení filmu Benedetta.

Foto: archiv

# První závod sezóny vyhrála Markéta Davidová

V sobotu 27. listopadu odstartoval další ročník Světového poháru (SP) v biatlonu. Závodníci v nové sezóně, jejímž vrcholem budou Zimní olympijské hry v Pekingu, přivítal švédský Östersund. Na programu byly dvě disciplíny – vytrvalostní závod a sprint. Z českého výběru zářila prvním místem Markéta Davidová.

V tzv. individuálu sestřelila čtyřadvacetiletá závodnice všech 20 terčů a suverénně si dojela pro zlato. Body získala také Lucie Charvátová, která se se 4 chybami umístila na 33. pozici. Ostatní Češky – Jislová, Vinklárková, Puskarčíková – skončily na nebodovaných příčkách. Stříbrnou pozici obsadila s jednou chybou Rakušanka Lisa Theresa Hauserová, bronz brala Němka Denise Herrmannová.

Domácí Švédky patřily v běhu k nejrýchlejším, na střelnici se jim ale překvapivě nedařilo. Sedm nesestřelených terčů nepustilo olympijskou vítězku Hannu Öbergovou dál než do osmé desítky. Hořký začátek sezóny zažily také Norky – šampionka loňské sezóny Tiril Ekehoffová skončila až na 30. místě.

## Body jen pro Krčmáře

Z mužského týmu bodoval ve vytrvalostním závodě jediný Michal Krčmář, který se třemi trestnými minutami skončil na 21. místě. Štvrťeký si se 4 chybami dojel pro 50. příčku, Hornig kvůli slabšímu běhu skončil sedmdesátý osmý, Václavík s Karlíkem byli na konci výsledkové listiny.

Závod ovládl Nor Sturla Holm Lae-

greid, stříbro získal jeho krajan Tarjei Boe a pro bronz si dojel Francouz Simon Desthieux.

## Nejlepší z Čechů Puskarčíková, muži se opět trápili

V nedělním sprintu překvapila 11. místem Eva Puskarčíková, která ani jednou nechybovala. V posledních letech má závodnice problém s pomalejším během. V první patnáctce skončila naposledy před dvěma roky. Davidová minula jeden terč ve stoje, přesto se umístila na slušné 15. příčce. Pro jeden z nejlepších výsledků kariéry si došla Jessica Jislová. Na střelnici předvedla bezchybný výkon, jenž Češe vynesl dělené 18. místo. Vinklárková skončila dvacátá devátá, získala tak první body v SP. Charvátové se závod nevydařil, umístila se až v šesté desítkě.

Chuť si ve sprintu spravila Švédka Öbergová. Do cíle dojela s náskokem více jak 11 sekund na druhou Chevalierovou-Buchetovou. Bronzovou příčku získala Norka Roeiselandová.

Mužské reprezentaci se v neděli vůbec nedařilo. Nejlépe dojel Štvrťeký, který minul jeden terč v leže, což stačilo na 27. příčku. Krčmář se čtyřmi chybami skončil až šedesátý třetí, Karlík bral 95. místo, Václavík s Hornigem obsadili pozice na úplném chvostu.

Domácí fanoušci v neděli jásali. Zlato vybojoval Švéd Samuelsson, který porazil stříbrného Christiansena o téměř 12 sekund. Bronzovou pozici obsadil loňský vítěz celkového hodnocení SP Johannes Thingnes Boe.

LENKA KUŘILOVÁ



Markéta Davidová.

Foto: archiv

## Reportáž z davu: Samozvaní spásitelé se sjeli na Letnou

V tramvaji číslo dvacet šest směrem na Letenské náměstí se nabízí nevídaný pohled. Lidé bez roušek obsadili celou přední část vozu. „Taky jdete?“ vyzývají se ostatních cestujících bez respirátorů. Úsměvy a souhlasné pokývání hlavou. „Bude občanská válka, normálně,“ zaslechne ještě, než vystoupíme.

### Občanská válka, normálně

Je půl jedné a Letenská pláň se pomalu zaplňuje. Největší počet lidí postává ve frontě u stánků s pivem a svařákem. Akci avizovanou jako Festival odvahy a svobody pořádá hnutí Chci-pl PES společně s Trikolórou, Svobodnými, Soukromníky a dalšími. Mezi mluvčími mají vystoupit Zuzana Majerová Zahradníková, Lubomír Volný, ale i MUDr. Soňa Peková.

Ochranu dýchacích cest účastníci vyměnili za českou vlajku ve všech formách a podobách. Vlaje jako praporek nebo slouží jako plášt. Z plátka i umělé hmoty, průsvitná, ale i ve špatném odstínu modři. Lidé s transparenty se shlukují u pódií. Z reproduktorů zní, že se čeká na příchod mnoha dalších protestujících. Vzpěti přijíždí kolona troubících aut zahalených do českých barev.

### Očkování nevěřím

Kousek od pódií postává žena středního věku, ošetřovatelka z domova důchodců v Děčíně. Drží barevný deštník a tváří se zachmuřeně. „Očkování nevěřím, nechci se nechat očkovat. Ostatní ošetřovatelky se po očkování pořád cítí špatně. Většina klientů nám zemřela steskem, je to hrozné. Nemohli ani vidět svoji rodinu. Mám toho dost, proto jsem tady,“ kontakt na kolegyně ale neposkytne.

Přichází více a více lidí. Ozývají se improvizované pokřiky, lidé se fotí a skandují. Ve frontě na pivo stojí paní Marie se svými vnoučaty. „Já o tom zas

tolik nevím, přijela jsem hlavně podpořit dceru. Ta vám řekne víc.“ Dcera je učitelka na základní škole, z personálu poslední neočkovaná. „Svoje děti nedám! Já, když kouknu na ty zprávy, cítím jen děs a běs. Na další mutace to nefunguje, dvě dávky nějakého svinstva. Zahraniční média to říkájí, spike protein akorát rozbije ty buňky. Nebudu s vejm dětem rozbíjet buňky!“ Jaká zahraniční média neprozradí, jsou prostě zahraniční.

Z hromady písku, kterou obsadili hlavně fotografové, se rozhlíží muž v černé bundě, na ní má připnutou Davidovu hvězdu s nápisem NEOČKOVANÝ. Žena s růžovými vlasy, také s hvězdou, ho natáčí, fotí a křičí: „Jooo! Vaše veličenstvo,“ směje se. Zatímco mluvím s podnikatelem, který nedokáže zhodnotit, jak přesně mu opatření ublížila, jinak než slovem hodně, napadá tato stejná žena slovně můj doprovod.

### Proč máš roušku?

Přibližuje se a jen pár kroků od něj křičí: „Proč máš roušku?!“ Schválně kašle a chrchlá, všechno si točí. Dav se srocuje v popředí, z reproduktorů se ozývá Vltava i předtočené policejní hlášení. „Utvořte skupiny po dvaceti a dodržujte mezi nimi rozstup dva metry. Účastníci demonstrace mají mít také nasazenou ochranu dýchacích cest.“ Demonstranti bučí a smějí se. Policisté prochází po dvojicích davem, ale u nikoho se nezastavují. Je nouzový stav a na veřejnosti je zakázáno pít alkohol. V centru Prahy policie kontroluje obsahy kelímků s teplými nápoji, kdyby v některém z nich snad bylo svařené víno. V téhle rozbahněné zemi bez zákona je ale alkohol všudypřítomný. Přichází stále více opilých skupin mužů. Na čepici nápis WHITE LIVES MATTER, v ruce pivo a česká vlajka. Stranou stojí žena s taškou plnou knih, které rozdává. „Jsou

to knížky o dobru a zlu. Je to takový duchovní pohled na celou situaci. Jezdíme i jinam, ale tady lidé rozhodně více přemýšlí. Nechcete jednu? Vy jste ještě neprozřel?“

**Hlavně svobodu, kouř a dýmovnice**  
Vypuká chaos. Někdo se snaží překřičet oficiální mluvčí z vlastního megafonu. Dav vríská a jásá. „Svobodu! Svobodu! Svobodu!“ Posouváme se kupředu. Na velkoplošné obrazovce hraje video sestřihané jako ukázka na akční film, je podkreslené bubny a rytmickou hudbou. LIDÉ SE SPOJUJÍ PROTI GREEN PASS DIKTÁTU. Účastníci jásají. PROTI COVIDISMU. PRO SVOBODU. Jásot a řev. RAKOUSKO. NĚMECKO. FRANCIE. Na obrazovce publikávají letecké záběry z obdobných zahraničních demonstrací. Nechybí kouř a dýmovnice.

Lidé okolo nás jsou jako hypnotizovaní, v radostném transu vykřikují a mávají transparenty. Teď vypadají šťastně, hltají každé slovo, každého mluvčího, každý dynamický sestřih. Ve vzduchu ale visí i zlost a agrese. Radost z ní. Nikdo z účastníků mi nedokáže říct, čeho chce tímhle protestem docílit. Periferně vidím, že k nám zleva blíží muž s brýlemi a – nasazenou rouškou. „Neviděl jste ještě někoho, kdo tohle má?“ Bojím se, co přijde. „Vy to asi jen dokumentujete, co? Já jen, že nechápu tu propast. Že bud sem někdo nespokojený nepříjde, a ten, kdo přijde tak to nemá,“ ukazuje si na obličej. Zbytek už neslyším, na pódiu se právě farmaceute Pynelopi Cimprichové skoro podařilo dokončit větu nesestávající pouze z náhodných čísel a výkřiků. „Mezi vedlejší účinky očkování patří nemoc šílených...“ Už poněkolkáté vypadl mikrofon. Jeden z demonstrantů doplňuje: „Krať!“ Dav pochopí a jásá. A mikrofon se předává dál...

VLADIMÍR NEZDARIL

## #WhereIsPengShuai vyeskalovalo ke zrušení všech turnajů konaných v Číně

Ženská tenisová asociace včera večer oznámila zrušení všech turnajů, které se měly odehrát v Číně a Hongkongu. Důvodem k tomu jsou obavy o bezpečí a svobodu čínské tenistky Pcheng Šuaj, oznámil ve svém prohlášení ředitel WTA Steve Simon.

Co k tomuto rozhodnutí vedlo?

Pcheng Šuaj, bývalá světová jednička ve čtyřhře, začátkem listopadu zveřejnila příspěvek, ve kterém obvinila někdejšího vicepremiéra ČLR Čanga Kao-liho ze sexuálního násilí. Příspěvek byl během několika minut po zveřejnění čínskými úřady ze stránky Webio smazán. To už ovšem zpráva mnoho uživatelů sdílelo nebo vyfotilo, takže se i přes jeho stažení stala virální.

Kauza vzbudila ve světě diskuzi nejen kvůli znepokojujícímu odhalení, ale především proto, že Pcheng Šuaj byla dva týdny poté neznámá. WTA žádala vysvětlení situace čínskou vládou a propuštění Pcheng Šuaj, o jejíž svobodě a bezpečí měla pochybnosti.

Obavy o bezpečí dvojnásobně grandslamové šampionky nezmizely ani potom, co Steve Simon dostal mail, ve kterém ho Pcheng Šuaj ujišťuje, že je v pořádku, že prohlášení o sexuálním napadení nevydala ona a že je nepravé. Simon pochybuje o tom, že mail

napsala sama tenistka, přičemž s nikým jiným mimo Čínu nekomunikuje.

Čínská vláda označila celou kauzu za politikaření a snahu o bojkot olympijských her v únoru 2022 v Pekingu. Ve stranických médiích se po dvou týdenní nečinnosti také objevily záběry, které mají dokazovat, že je Pcheng v pořádku. Večeri na nich v restauraci nebo podepisuje míčky.

Jediný, s kým se Pcheng Šuaj spojila skrze videohovor, byl Thomas Bach, prezident Mezinárodního olympijského výboru. Simona ale nepřesvědčilo, že tenistka není vystavena nátlaku a může komunikovat bez cenzury. Za Pcheng Šuaj se postavila velká jména ze světa profesionálního tenisu jako Serena Williams, Naomi Ósaka, Novak Džoković nebo Roger Federer, kteří stejně jako Simon chtějí spravedlivé a transparentní vyšetření celé kauzy.

Včera večer Steve Simon definitivně sdělil, že s podporou celé WTA turnaje v Číně a Hongkongu ruší. „Nevím, jak bych mohl chtít po našich sportovcích, aby nastoupili v Číně, když Pcheng Šuaj není dovoleno svobodně komunikovat a očividně byla donucena, aby stáhla své obvinění ze sexuálního obtěžování,“ uvedl.

ANNA SUCHÁNKOVÁ

**Bacha! Bude chodit Mikuláš! Třeste se!**